

सार्वजनिक बांधकाम
विभागातील रस्ते उपक्षेत्रांतर्गत
येणाऱ्या नवीन कामांना
प्रशासकीय मान्यता देण्यासाठी
शासन स्तरावर समिती गठीत
करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
सार्वजनिक बांधकाम विभाग
शासन परिपत्रक क्र. योजना-२०२५/प्र.क्र.३३/नियो-१अ
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरू चौक,
मंत्रालय, मुंबई-३२.
दिनांक:-२४ सप्टेंबर, २०२५

प्रस्तावना :-

सार्वजनिक बांधकाम विभागातील रस्ते उपक्षेत्रांतर्गत रस्ते व पुलांच्या कामांचा अर्थसंकल्पामध्ये समावेश करण्यासाठी मोठ्या प्रमाणावर प्रस्ताव शासन स्तरावर प्राप्त होत असतात. प्रचलित कार्यपद्धतीनुसार अर्थसंकल्पीय कामाच्या कालमर्यादेमुळे सदर प्रस्तावांची शासन स्तरावर स्वतंत्रपणे छाननीविना सदर कामे अर्थसंकल्पामध्ये समाविष्ट केली जातात. त्यामुळे सद्यस्थितीत शासनास सुधारित प्रशासकीय मान्यतेचे प्रस्ताव मोठ्या प्रमाणावर प्राप्त होत असून अशा प्रस्तावांना सुधारित प्रशासकीय मान्यता देण्याच्या प्रक्रियेमध्ये मोठ्या प्रमाणावर कालापव्यय होत आहे. सबब, प्रकल्पांना मुदतवाढ द्यावी लागत असून सदर प्रकल्पांच्या किंमतीमध्ये तसेच मूळ वाव व प्रकल्पाशी संबंधित इतर बाबींमध्ये मोठ्या प्रमाणावर वाढ होत आहे.

रस्ते विकासाच्या विविध नवीन योजनांतर्गत (HAM, ADB, etc.) रस्ते बांधकामाचे प्रकल्प मोठ्या प्रमाणावर हाती घेण्यात आलेले आहेत, तथापि जमिनीची उपलब्धता, आवश्यक त्या प्रकरणी वन विभागाचे ना-हरकत प्रमाणपत्र, खाजगी जमिनीचे भूसंपादन, प्रकल्पाची प्राथमिकता, इत्यादी बाबींची परिपूर्ण पडताळणी न करता प्रकल्प मंजूर केल्यामुळे सदर प्रकल्पांची प्रत्यक्ष अंमलबजावणी करताना विविध अडथळे येत आहेत. या कारणांमुळे सदर प्रकल्प रेंगाळले जात असून याचा प्रकल्पाच्या गुणवत्तेवर परिणाम होत आहे. तसेच अशा बाबींमुळे न्यायालयीन प्रकरणांमध्ये मोठ्या प्रमाणात वाढ होत आहे.

नवीन निवासी/ कार्यालयीन इमारतींचे प्रकल्प हाती घ्यावयाचे झाल्यास रु. १५ कोटी वरील अंदाजित किंमतीचे प्रस्ताव मुख्य सचिवांच्या अध्यक्षतेखालील समितीसमोर सादर करण्याबाबतचे निर्देश नियोजन विभाग शासन परिपत्रक क्र. ससमा- २०१०/प्र.क्र.४८(भाग-१)/का.१४६१, दि. ११.०६.२०१८

अन्वये देण्यात आलेले आहेत. त्यानुसार रु. १५ कोटी वरील किंमतीच्या प्रस्तावांना प्रशासकीय मान्यता देण्यापूर्वी सदर प्रस्ताव सचिव समितीसमोर सादर करण्यात येतात व सदर समितीद्वारे त्याची छाननी झाल्यानंतर त्यास प्रशासकीय मान्यता देऊन त्यांचा अर्थसंकल्पामध्ये समावेश करण्यात येतो.

त्यानुसार नवीन इमारतींचे प्रकल्प हाती घेण्यापूर्वी सदर प्रस्ताव सचिव समितीसमोर सादर करून त्याची छाननी करण्याची कार्यपद्धती विहित करण्यात आलेली आहे. तशी कार्यपद्धती रस्ते उपक्षेत्रांतर्गत येणाऱ्या रस्ते व पुलांचे व इतर प्रकल्पांच्याबाबतीत विहित करण्यात आलेली नाही. त्या अनुषंगाने रस्ते उपक्षेत्रांतर्गत येणाऱ्या नवीन रस्ते व पूल व इतर अनुषंगिक कामांना मान्यता देऊन प्रशासकिय मान्यता देण्यापूर्वी व अर्थसंकल्पामध्ये समाविष्ट करण्यापूर्वी त्यांची यथायोग्य छाननी होण्याच्या सदर प्रस्ताव उच्च स्तरीय समितीसमोर सादर करण्याची कार्यपद्धती विहित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन परिपत्रक :- रस्ते उपक्षेत्रांतर्गत नवीन रस्ते, पूल व इतर अनुषंगिक कामांना प्रशासकिय मान्यता देऊन त्यांचा अर्थसंकल्पामध्ये समाविष्ट करण्यापूर्वी त्यांची यथायोग्य छाननी होण्याच्या अनुषंगाने खालील प्रमाणे कार्यपद्धती विहित करण्याचा निर्णय घेण्यात येत आहे.

१) रस्ते उपक्षेत्रांतर्गत येणाऱ्या रस्ते, पूल व इतर अनुषंगिक कामांना उच्च स्तरीय समितीच्या पूर्व मान्यतेने प्रशासकीय मान्यता देण्यात यावी.

२) सदर उच्च स्तरीय समितीची रचना खालीलप्रमाणे राहिल.

१.	अपर मुख्य सचिव (सार्वजनिक बांधकाम)	अध्यक्ष
२.	सचिव (रस्ते)	सदस्य
३.	सचिव (बांधकामे)	सदस्य
४.	संबंधित मुख्य अभियंता	सदस्य
५.	उप सचिव (रस्ते)	सदस्य सचिव

३) संबंधित कार्यकारी अभियंता/ अधीक्षक अभियंता/ मुख्य अभियंता यांनी प्रकल्पाची आवश्यकता, प्राथमिकता, निधीची उपलब्धता, जमिनीची उपलब्धता, आवश्यक त्या प्रकरणी वन विभागाचे ना-हरकत प्रमाणपत्र, इत्यादी बाबींच्या अनुषंगाने सविस्तर प्रकल्प अहवाल (DPR) तयार करून त्यांची तांत्रिक पडताळणी करून समितीसमोर सादर करावे व त्यास, समितीची मान्यता घेण्यात यावी.

४) उच्च स्तरीय समितीची मान्यता प्राप्त झाल्यानंतर रु.५० लाख पेक्षा कमी किंमतीची रस्ते, पूल व अनुषंगिक कामे तत्त्वतः मान्यतेसाठी मा.मंत्री (सा.बां.) यांना सादर करण्यात यावीत. सदरील कामांना मा.मंत्री (सा.बां.) यांची तत्त्वतः मान्यता प्राप्त झाल्यानंतर यास संबंधित सक्षम प्राधिकारी (कार्यकारी अभियंता/अधीक्षक अभियंता/मुख्य अभियंता) यांच्या स्तरावरून प्रशासकिय मान्यता प्रदान करण्यात यावी.

५) रु.५० लाख पेक्षा जास्त किंमतीच्या रस्ते, पूल व इतर अनुषंगिक कामांना उच्च स्तरीय समितीची मान्यता प्राप्त झाल्यानंतर ते प्रस्ताव प्रशासकिय मान्यतेसाठी मा.मंत्री (सा.बां) यांच्याकडे सादर करून त्यास प्रशासकिय मान्यता घेण्यात यावी.

६) वरीलप्रमाणे विहित कार्यपद्धतीने प्रशासकिय मान्यतेचे आदेश निर्गमित झाल्यानंतर असे प्रस्ताव निधी उपलब्धतेच्या अधिन राहून अर्थसंकल्पामध्ये समाविष्ट करण्यासाठी मा.मंत्री (सा.बां.) यांच्या मान्यतेसाठी सादर करण्यात यावेत.

सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक क्र. २०२५०९२४१२०९३४६९१८ असा आहे. सदर शासन परिपत्रक डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकीत करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(अजित काटकर)
अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा. मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई
२. मा. उप मुख्यमंत्री (नगर विकास विभाग) यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई
३. मा. उप मुख्यमंत्री (वित्त व नियोजन) यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई
४. मा. मंत्री (सार्वजनिक बांधकाम) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
५. मा. राज्यमंत्री (सार्वजनिक बांधकाम) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
६. अपर मुख्य सचिव, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांचे स्वीय सहाय्यक
७. अपर मुख्य सचिव, नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांचे स्वीय सहाय्यक
८. अपर मुख्य सचिव, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांचे स्वीय सहाय्यक
९. सचिव (रस्ते), सार्वजनिक बांधकाम विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांचे स्वीय सहाय्यक
१०. सचिव (बांधकामे), सार्वजनिक बांधकाम विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांचे स्वीय सहाय्यक
११. सर्व सह सचिव/ उप सचिव, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांचे स्वीय सहाय्यक
१२. सर्व मुख्य अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम प्रादेशिक विभाग
१३. सर्व अधीक्षक अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम मंडळ
१४. निवडनस्ती- कार्यासन नियोजन-१अ